

ΖΑΚΥΝΗΟΣ ΑΝΩΡΩΝ ΜΗΜΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΤΗΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

ΕΤΟΣ Β'.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1876.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΔ'.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΙ ΜΥΘΟΠΛΑΣΤΙΑΙ

ΟΙ

ΔΡΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(Συνέχεια, δρα ψυλ. πρόηγ.)

αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης ἔπαιζον λουσμεναὶ, ὡς νύμφαι ἐν τοῖς νάμασιν αὐτοῦ. Ἀπέναντι τοῦ νέου, ἐπὶ τῆς γεφύρας, πλῆθος ἀνθρώπων ἀνήρχετο καὶ κατήρχετο, ἥκούνοντο οἱ κώθωνες τῶν διαβαινόντων ἵππων καὶ ἵππονων, μαχόντες δὲ εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην, ὡς ἐν ἀπόπτῳ, διέκρινε τὰς φιλούδρους ἴτες, τὰς φυομένας κατὰ μυριάδας παρὰ τὰς ὅχθας τοῦ Ἐβροῦ καμπτούσας τοὺς κλώνας, ὡσεὶ θελούσας νὰ προσενέγκωσιν ἀσπασμὸν εἰς τὸ ζωογονοῦν καὶ παρέχον αὐταῖς τὸ ζῆν ὄδωρο. Εἰς ἀπόστασιν θημάτων τινῶν ἀπ' αὐτοῦ ἤκουε τὸν ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ὁμιλιῶν τοῦ ἔξερχομένου τοῦ διοικητῆρίου πλήθους βόμβον. Ἐνταῦθα μόνον τὸ ἀνήσυχόν πιστό μέτισπον τοῦ νεανίου ἐφαιδρύν-

Ἐστα ἔκει ἀκινητῶν καὶ ἀποθαυμάζων τὸ ὡραῖον τῆς νυκτὸς, σπανίας διὰ χειμῶνα, φέρων τὸ βλέμμα εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἀπὸ αὐτοῦ εἰς τὸν διάστερον οὐρανόν. Οἱ ποταμὸς ἔρρεε μεγαλπρεπής καὶ ἥσεμος, μόνον δὲ κάτωθεν τῆς γεφύρας θορυβῶν, οἱ ἀστέρες ἐμάρμαιρον ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀντανκλώμενοι εἰς τὰ ρεῖθρα τοῦ ποταμοῦ, ἐνῷ

Θη ή τούλαγχιστεν ἐφάνη ἀποβάλλων τὴν σκιὰν τῆς μελαγχολίας, ὑψ' ἡς ἐκαλύπτετο μέχρι τοῦδε. Ἀπὸ τοῦ ρευματικοῦ εἰς ὅν ἦτο βεβουθισμένος ἀπέσπασαν αὐτὸν χειροκοπήματα καὶ ἐπιδοκιμασίαι, μετ' ὀλίγον δὲ καὶ οὐνεὶ καὶ θύρωσεις ἀνθρώπων πολλῶν οἷμοι. Μη τούτου ἐνόησεν δτὶ τὸ θέατρον ἐτελείωσε. Πάραυτα κατέλιπε τὴν θεῖαν του, διευθυνόμενος ἐκ νέου πρὸς τὸ διοικητήριον. Ἐφάνετο δὲ δτὶ ἐβάθικεν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐάν παρεπήρεις τις αὐτὸν μετὰ προσοχῆς. Ήδη ἔθλεπε μεθ' ὄποιες ταγύττας τὸ έλέυμα τοῦ ἐπιπτεν ἀπὸ ἑδὸς εἰς ἕτερον ἐκ τῶν ἐξεργομένων τοῦ καρφενειου.

Περιεπάτει οὕτως δτε,

— "Ἄ! εῦγε! εῦγε! Πέτρε, ηκουσε φωνὴν τινα λέγουσαν αὐτῷ, τοιουτοτρόπως λησμονεῖς τοὺς φίλους σου;

"Ο ἀποταθεὶς πρὸς αὐτὸν ἦτο νεκνίας τις δστις ἐξ ὅλου τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐφάνετο ἀνήκων εἰς τοὺς ὀπαδεῖς τοῦ Προφήτου.

— "Ἐγώ, Ἀχμέτ; . . . ἐψέλλισεν δοφίος ἡμῶν μὴ δυνάμενος ἢ μὴ θέλων νὰ εῦρῃ δικαιολόγησίν τινα πειστικήν.

— Σὺ, Βέβαια, ὑπερήφανε! ἤλθα δύο τρεῖς φορᾶς εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἀλλά μόνον τὴν γραΐαν ὑπηρέτιαν σου εὗρον. Ποῦ ἦσο;

— "Ελευπον, φίλατε Ἀχμέτ, ἔλειπον· εἶχον διάργη εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἀγίας Παρασκευῆς χάριν διασκεδάσσεως καὶ ζωγραφήσεως τοποθεσιῶν τινῶν. Ηζεύρεις τὴν μανίαν μου.

— Πῶς δχι; ἀλλά ταξείδιον τὸν χειμῶνα;

— Λί! ταξείδιον, δύο ώρῶν ἀπόστασις!

— "Αλλὰ ν' ἀναχωρήσῃς οὕτω, νὰ δραπετεύσῃς, χωρὶς νὰ μᾶς τὸ κάμης γνωστόν! Ήμεις εἰς τὴν οἰκίαν εἰμεθα ἀγήσυχοι.

"Ο νέος ἀκούων ταῦτα ἥρυθρίστε καὶ γέθανθη τὴν καρδίαν του ἐπισπεύσασαν τοὺς παλμοὺς αὐτῆς· ἀλλ' οὕτω τὸ

ἐρύθημα οὕτας ἡ προφανὴς συγμηνησιαὶ αὐτοῦ παρετροπήθησαν ἐπὸ τοῦ μετ' ἔνεκα τοῦ σκότους.

— "Η ἡδελφή μου γλιτώκις μὲ διαρέτησε περὶ σου, ως καὶ αὐτὴ ἡ μήτρα μου ἡτις καθὼς ηξεύρεις, δέν σὲ γλυκεῖς πολὺ.

— Μύχαριστο, εὐχαριστο, ἀδερφαὶ μου· ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος, καὶ ζητεῖ μηδένες συγγράψην διὰ τὴν ἔλλειψην μηδετέρης ἀλλὰ τι νὰ σὲ εἴπω, φίλε μου ἀνεγράψης λίγην μελαγχολικὸς καὶ γλυκὸς εἶχω δεξιόν νὰ ἴδω αὐθωπόν.

— Πάντοτε δὲ ίδιος . . .

Οὕτω συνομιλοῦντες οἱ δύο λοι ικανῶς εἶχον ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ της θέσσως ἔνθα συνηντίθησαν.

— "Ἄς ταχύνωμεν δλίγον τὸ έπιδυτικό μετ' δλίγον δ' Ἀχμέτ, διὰ νὰ ρίξτες ἀναγκάσωμεν νὰ περιμένουν . . .

— Ποίας;

— Τὴν οἰκογένειάν μου· δο πατέρη μου εἶχον ὑπόθεσίν τινα εἰς τὸ διοικητήριον ἀπεφασίσαμεν δὲ νὰ λάβωμεν κροτάς γυναικας ὁμοῦ, τὰς δποιας ἀφάνιμεν εἰς φιλικήν τινα οἰκίαν, ὑποσχύμενοι μετὰ τὸ τέλος τῆς ὑποθέσεως πτάς παφαλάβωμεν, καὶ ἐπιτεκφθόμεν της ἀγοράν. Ο πατέρός μου ἐτελείωσε τὴν ιτιγασίκην του, τώρα δὲ μόνον ἐμὲ θὰ ποριμένουν, δστις ἡγητος βλέπων τὸν Παπχάτ, καὶ σὲ χωρὶς νὰ τὸ ηζεύρουν. Α! πῶς ἐστάθης τοιουτοτρόπως; προσθηκεν δ' Ἀχμέτ ίδιων τὸν νεκνίαν βρυδύοντα τὸ έημα. Εγεινες ἀλλος αὐτοῦ θρωπος! Βέβαιως θὰ τὰ ἔχης χαλάσῃ μη κάνενα ἀπὸ τοὺς οἰκικούς μου.

— "Οχι, Ἀχμέτ, δχι! ή πρὸς εἰδαγάπτη μου μένει ἀναλλοίωτος, ἐψιθύρισθος νεκνίκες πλήρης συγκινήσεως.

Ἐπέσπευσαν τὸ έημα καὶ οὕτως ἔφθησαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ἡ ἔμενον εἰς γηνικές. Ο Ἀχμέτ παραγγείλας τῷ Πατρῷ νὰ τὸν περιμείη λεπτά τινα εἰσῆλθεν, ἀλλὰ πάραυτα ἔκτηλην.

— "Ανεγχώρησαν, εἶπεν· δο πατέρος ἐπανελθὼν ταχέως ἔβαρυνθη περιμένειν

με: ἐπειδὴ δὲ αἱ γυναικεῖς πρέπει νὰ φροντίσουν δἰα τὰ τοῦ δείπνου, πρέπει νὰ εὔχεθεν ἐνωρὶς εἰς τὴν οἰκίαν. Δὲν εἶναι δύνας παράξενον νὰ τὰς προφθάσωμεν, διότι μόλις πρὸ δὲλίγου ἐξῆλθον, καὶ ἀλλιώς θὰ ἀργοπορήσουν καθ' ὅδον, ίσταμεν καὶ εἰς διάφορα κατηστήκατα γέριν πειραγμένας ή πρὸς ἄγοράν πραγμάτων.

— Οὐχιμὲτ δὲν ἔσφαλλε μόλις ἔκκαμπαν δὲλιγά θήματα καὶ ἀμέσως διέκριγαν τοὺς τρεῖς, ἐναὶ ἀνδρεῖς καὶ δύο γυναικεῖς, οὓς ἡθελον νὰ προφθάσωσι, ίσταμενούς ἐνίστε καὶ παρατηροῦντας πρὸς τὰ δῖτο.

— Αν δὲν ἀπατῶμε, ἔρχεται ὁ Ἀχιμὲτ συνοδευόμενος ὑφ' ἑνὸς ἀλλου, εἴπεν ἡ πρεσβυτέρχ τῶν δύο Ὁθωμανίδων, μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκεῖνος ὁ Χριστιανὸς ὁ φίλος τού, προσέθηκε μετ' ὀλίγου.

Οὐδὲ ὁ ἀκριβέστερος παρατηρητὴς θὰ δῆδύνητο νὰ εἴπῃ μετὰ τίνος τόνου ἐξήνεγκε τὰς τελευταίας λέξεις, καὶ ἀν κοῦτος περιεῖχε παράπονον ή πικρίν.

— Η νεωτέρχ αὐτῶν ήτις, φαίνεται, εἴη τὸ θέλεμα τὸ δέσμεοντερον, εἴη πρὸ πολλοῦ παρατηρήτη τοὺς δύο προσερχομένους ἀλλὰ μᾶλλον ἔγκρητης τῆς πρώτης οὐδὲν εἴπεν, ἀλλιώς δὲ καὶ ή κατεκλαδούσις αὐτὴν σύγκινητις δὲν τῇ ἐπειρίστερε πνὰ διιλήσῃ. Ήσθάνετο τὰ γόνατά της κακπιτόμενα.

— Ήτος διάστημα δὲλιγάτερον ή ὅτεν ἐπειρίσθημεν νὰ γράψωμεν τὰ ἀνωτέρω, οἵ δύο νέοι ταχύναντες τὸ έπικ τοῦ παταρθάστη τοὺς πρὸ αὐτῶν περιουσιμένους.

— Πατέρα, εἴπεν δος Ἀχιμὲτ μειδίων, ιδέτε ποιὸν σᾶς φέρω.

— Μπᾶ! δος Πέτρος! τὶ ἔγεινες τόσαις ἡμέραις, παιδί μου; . . . , Καὶ ποῦ ποὺ ηὗρες Ἀχιμέτ;

— Ήζεύρω καὶ ἐγὼ; Εξεργόμενος τοῦ ακριφρενείου τὸν ἀπήντησα ἐμπροσθεν τοῦ διοικητηρίου.

— Εξῆλθον νὰ περιπατήσω δὲλίγον, οὐ πέλασθεν δος Πέτρος,

— Δὲν ἀμφιθάλλω ὅτι ἐξῆλθες πά-

λιν διὰ νὰ ἰδῃς τίς οἶδε τί, εἶπεν δογέρων Ὁθωμανὸς μειδιῶν. Σὲ ἡζεύρωμεν καὶ ἀπὸ πέρουσι. Ἀφροδιμένος, αἰωνίως ἀφροδιμένος. "Ηθελα νὰ ἡζεύρω... ἀλλ' ἂς τηρήσω αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν δι' ἀλλοτε. Τώρα ἀς κάμωμεν τὸν περίπτωτὸν μας, καθὼς ἡθέλησαν αἱ γανούμισται, καὶ κατόπιν ὑπάγωμεν νὰ δειπνήσωμεν. Πιστεύω θὰ μᾶς τιμήσῃ, Πέτρος μου" μάλιστα τὴν ἐσπέραν ταύτην ὃς νὰ προεμάντευσῃ, διέταξα νὰ μᾶς ἔχουν φραγητὰ πλουσιοπάροχα, ἀληθεῖς δεῖπνον ραμαζανίου . . .

— Αὐταὶ εἶναι περιποιήσεις τοῦ πατέρα, εἶπε μειδιῶν ὁ Ἀχιμὲτ ἡζεύρωμεν πόσον ἀγαπᾷ τὰ καλὰ φραγητά . . .

— Ο φιλατος τοῦ νίου μου πάντοτε θὰ εἶναι νίος μου, προσέθηκε μετ' ἀγαθότητος δογέρων Ὁθωμανὸς, καὶ δὲν πιστεύω ν' ἀποποιηθῇ.

— Σᾶς εὐγνωμονῶ, πάτερ, διέκοψεν δο νεανίας προσκλήνων.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐξηκολούθουν προχωροῦντες. "Η ὁδὸς ἡτο πλήρης βορβόρου, ὡς ἐκ τῆς πρὸ δὲλίγων ημερῶν πεσούσης γιόνος, ήτις καίπερ κατεπατηθεῖσα εἶγεν ἀφήσηται λαγηθεῖσα διὰ τοὺς διειβάτας. Ήνίστε ἐξάδιζον ἀποτελοῦντες γραμμὴν κατέγουσαν τὸ πιάτος τοῦ πεζοδρομίου, ἀλλοτε ἡρχοντο εἰς μέρη, δι' ὅν, ὡς ἐκ τοῦ πηλοῦ, εἰς μόνας ἡδύνατο νὰ διέληπη, καὶ τότε ἔβαινον δο εἰς κατόπιν τοῦ ἀλλου, ἀλλοτε δὲ παρίστατο ἀνάγκη νὰ τείνωσι τὰς γείρας οἱ ἄνδρες, σηπως βοηθήσωσι τὰς γυναικας νὰ πηδήσωσι λακσκον τινὰ πλήρη βορβορώδους ὅδατος ή ἀλλης ἀκαθαρσίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο δο ἡμέτερος νεανίας πάντοτε προσεπάθει ν' ἀποφύγῃ, μὴ θέλων νὰ προτιθεῖση τόσον ἀποτόμως εἰς τὰ τουρκικά ἔθιμα, λαμβάνων γεῖρα δθωμανίδος γυναικός,

Εὔκολον ητον νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰ ἡμικαλυπτόμενα πρόσωπά των ὅτι δο παρουσία του ἔκινει τὸ διάφορον ἀμφοτέρων τῶν γυναικῶν. Τῆς νεωτέρχας ἐξ-

αὐτῶν οἱ δρθαλμοὶ προέδιδον εὐχάριστον, τινα μακαριότητα καὶ εὐδαιμογίαν, δεσμούς τὸ βλέμμα αὐτῆς συνήντα τὸ τοῦ νεανίου, καὶ ἐν τὰ χελινὰ τῆς δὲν προ εφυλάσσοντο ὑπὸ τοῦ γιασμακίου, θά ἡδύνατο ναὶ ἵδη ἀόρατον σχεδὸν μειδίαιμα, διαχέον νέας χάριτας ἐπὶ τῆς γλυκείας μορφῆς της, ἡς τὴν ἀξίαν δὲν γνωρίζομεν ἔτι, ἀλλ᾽ ή δοποία, δὲν ἀμφιβάλλομεν, θά εἶναι ἀνταξίᾳ ἄνθους θάλλοντος ἐν γαρεμῷ ἡ ψιλή, ἐνῷ οἱ μέλανες καὶ ὑγροὶ δρθαλμοὶ τῆς συντρόφου τῆς ἔξεδίδον ἀστραπὰς μίσους, δργῆς. ἔρωτος, καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ εἴπω. "Ιτσις κατὰ τὴν πρόσθιαν τῆς ιστορίας ταύτης δυνηθῶμεν νὰ ἀνακαλύψωμεν τίποτε, ὅπερ τώρα καλύπτεται ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ ἀγνώστου. 'Εκατέρα αὐτῶν προσεπάθει νὰ θαδίῃ πλησίον τοῦ νεανίου· τοῦτο δὲ δὲν ἦτο δύσκολον, διότι προσπαθοῦσαι δῆθεν νὰ εὔγισκωσι τὰ μᾶλλον εὑδάτα μέρη τῆς ὁδοῦ πολλάκις κατώρθωσαν, νὰ τὸν πλησιάσωσιν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις διὰ τὴν αὐτὴν αἰσιάν ναὶ ἀποχωρισθῶσιν. 'Επι τέλους εἰς στροφὴν τινα τῆς ὁδοῦ ή νεωτέρα ἐπέτυχε νὰ μείνῃ ἐπὶ στιγμὴν πλησίον τοῦ νεανίου.

— Μᾶς ἐλησμόντες! ἐψιθύρισε μετὰ τόνου ἐλαφρᾶς ἐπιπλήξεως καὶ διὰ φυνῆς μόλις ἀκουομένης· καὶ ή εἰκών σου; ἔμεινεν ἡμιτελής καὶ σὲ περιμένει νὰ τὴν τελειώσῃς.

— Εάν, ξέμερες.... ἐπρόφθασε νὰ εἴπῃ ὁ νεανίας.

Δὲν δύναμαι νὰ θεωριώσω ἀν ή ἔτερα ἥκουσε ἥ ὄχι τὰς ἀνταλλαγείσας μεταξὺ τῶν δύο νέων, λέξεις, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν της εἶχε καλυφθῆ ὑπὸ φορεῖς ὡχρότητος, ἐνῷ οἱ δρθαλμοὶ της εἶχαν ἀπολέση ἀπαν τὸ πῦρ καὶ τὴν ζωηρότητα, ἦν εἶχον πρὸ δλίγου. Οἱ δύο ἀνδρες, πατήρ καὶ γέρος, ἀπεῖχον έμματά τινα, αὕτη δὲ εἴτε ἐκ τῆς ταραχῆς της εἴτε ἐπὶ τηδες ὠλίσθησε καὶ συγγρόνως ἔτεινε τὴν γείρα πρὸς τὸν νεανίνυν, δέστις μηδυγάμενος νὰ πράξῃ ἀλλως ἔδωκε τὴν δεξιάν, ὅπως

κρατήσῃ τὴν πίπτουσαν γυναικα, ἐνῷ διατηριστερᾶς ὑπέδασταζεν αὐτὴν ἐκ τῆς ὁσφύος.

Ἐσθάνθη τὴν θερμὴν χειρα τῆς Ὁθωμανίδος, ἡς ἡ γροιὰ καὶ οἱ δρθαλμοὶ ἐπανῆλθον ἐν ριπῇ δρθαλμοῦ εἰς τὴν πράτην αὐτῶν κατάστασιν, σφίγγουσαν τὴν ιδικήν του μετὰ δυνάμεως ἀσυγήθους εἰχείρα γυναικός, ἐνῷ προσπαθοῦσα νὰ κρατήῃ ὠλίσθαινεν ἐκ νέου. "Αράγε προποιουμένη, ἀράγε διότι ἀληθῶς εἰχεν ἀπολέση τὴν ισορροπίαν; . . .

— Ἐκινδύνευσα νὰ ἔξαπλωθῶ καὶ δόλον τὸ μῆκος τοῦ ἀγαστήματός μου, ἐάν δὲν μέτεινε τὴν χειρα ὁ Πέτρος, εἰπε πλησιάζουσα πρὸς τὸν σύζυγόν της τοῦ μετὰ τοῦ Ἀχμέτ εἶχε σταματήσει τοιμὸς νὰ δράμη πρὸς θοήθειαν τὴν γυναικός του. Καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸ νεκτίνα,

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, προσέθηκε βλέπουσα αὐτὸν ἀτενῶς.

— Δὲν σᾶς εἴπα ἐγὼ δτὶ δὲν εἴναι σήμερος καιρὸς διὰ περιπάτους; εἴπεν ὁ Οθωμανός. Ἀλλὰ ποῦ νὰ πάρουν ἀπὸ λγικα γυναικεῖαι κεφαλαί.

Διῆλθον κατὰ μῆκος τὴν μεγάλην ὁδὸν, τὴν δροῖαν κατέστησε μεγαλειτέρην ἡ μακρὰ ἥμων διάγητις, εἰσῆλθον εἰς τινα καταστήματα κατ' ἀπαίτησιν τῶν γυναικῶν—ή περιεργία εἶνε τὸ πρῶτον αὐτῶν ἐλάττωμα—ἡγόρασκν παρὰλλων γλυκίσματα καὶ ἀλλων εἰδῶν ἐδώδικα κατασκευαζόμενα ἐπίτηδες διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν νηστειῶν καὶ ἐπὶ τέλους ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνῷ τὸ ἀρολογιον τῆς πόλεως ἐσήμανε τὴν 6 τῆς νυκτὸς, ἥτοι τὴν δωδεκάτην τοῦ μεσογειτίου, περίπου.

(ἀκολουθεῖ.)

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΝΟΥΔΟΣ